

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hova a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21 szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1900.

XXIX. évfolyam. 195 szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 >
Negyedévre ———— 6 >
Egy hóra ———— 2 >
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Hétfő, augusztus 27.

Pártszervezkedés.

Nagybecskerek, augusztus 27.

(F.) Az országgyűlés utolsó ülészakánának közeledte máris fölidézte az új választásokra való előkészítést, noha a polgárok, több mint bizonyos, hogy csak a jövő évben lesznek az urnák elé szólítva. Az október 8-án összehívuló ülészakáig ugyanis semmi esetre sem lesz képes a folyó év végéig letárgyalni a jövő évi költségvetést és néhány egyéb halaszthatatlan előterjesztést. Mindazonáltal már látni, hogy sokan érzik annak a közmondásnak súlyát, hogy post equitem sedet atra cura, és már remegnek annak a lehetőségnek veszélyétől, hogy más ki találja ütni a nyeregből.

Ellenzéki részről máris hangzanak föl hírek belügyminiszeri titkos rendeletekről, amelyeknek állítólagos célja a választásokat a kormány és a szabadelvű párt érdekében előkészíteni. Szinte fölösleges is mondani, hogy mindegyik híresztelés teljesen alaptalanok és csupán a megijedt fantáziának szüleményei.

Az ellenzéknek éppen semmi oka sincs attól félni, hogy Széll Kálmán a hatóságokat a szabadelvű párt jelöltjei érdekében befolyásolni akarná. Hisz Széll Kálmán hozta létre a kuriai bíráskodásról szóló törvényt, amelyben azok a sarkelvek vannak megvalósítva, hogy a népképviselő egész terjedelmében visszakapja eredeti, tónségeen szép és tiszta eszmei tartalmát.

A népképviselőnek tartozzék bármely pártkerethez, igazán a nép választottjának kell lennie. Ennek pedig egyetlen módja az, hogy a képviselő közvetlen és állandó érintkezésben legyen a választó polgársággal.

Azért nem tudjuk eléggé ajánlani választóknak és választottaknak, hogy ezt az érintkezést különösen most az új választások előestéjén minél intenzívebb és gyakoribb módon keressék. Erkölcsi kötelessége a szabadelvű párt minden igaz hívének, hogy az új választási rendszer első nagy próbájának sikerét biztosítsa. És pedig annál is inkább erkölcsi köte-

lessége ez a szabadelvű párt minden hívének, mert az ellenzéki pártok, különösen pedig a néppárt, máris erősen készülődnek és szervezkednek az új választásokra. Itt az ideje, hogy a szabadelvű párt is tömörülve szervezkedjék, hogy az új választásokat nyugodt készenlétben várhassa be és a politikai újjászüléshez közül reá jutó munkáját és kötelességét eredményesen tölthesse be.

Torontál vármegye rendkívüli közgyűlése.

Nagybecskerek, augusztus 27.

Féltiz órára volt hirdetve a mai közgyűlés kezdete, de mire meg lehetett kezdeni, bizony már elmúlt a tíz óra. Oka volt, hogy az alispáni kisteremben a gazdasági egyesület tagjai ülészetek és jobbra emez ülés tagjaiból került ki a rendkívüli közgyűlés is, amely rövid egy óra alatt végzett a tárgysorozat összes tétéleivel.

Rónay Jenő főispán a közgyűlést megnyitó szavaiban jelezte, hogy azért vált szükségessé a mai rendkívüli közgyűlés összehívása, mert az 1900. évi XVII. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott földművelési miniszeri rendelet megkívánja, hogy az állatorvosi beosztásokra vonatkozó javaslatát a megye közönsége még idejében megtegye. Mivel nagy fontossággal bír a törvény végrehajtására vonatkozólag, hogy ez a beosztási javaslat idejében meg legyen, épen azért be kellett fűrésztania a bizottsági tagokat.

Magáról a közgyűlésről a következő tudósításunk számol be:

Jelen voltak:

Rónay Jenő, dr. Dellimanics Lajos, Szilágyi Albert, dr. Balás Iván, ifj. Kozenkay Béla, Sztójánovics Vazul, Rankovics István, Lauka Gusztáv, Zsiros Mihály, Tallián Emil, Kajtár Jenő, Steinbach Antal, Lowieser Imre, dr. Pap Géza, Pap Ernő, Urbán Péter, Lindhaff János, Jankó Agoston, Stroz Béla, Semsey Gyula, dr. Grandjean József, br. Nikolics Feodor, dr. Brájer Lajos, Mayer Rezső, dr. Klein Mór, Winkler Ignác, Fériss József, Jablenszky Miklós, dr. Gyertyánffy Jerő, Paracetic István, Kayser Lajos, Szávics Szilárd, Basden Károly, dr. Plechl Szilárd, Bogcha Márton, Sándor József, Kaufmann István, Rácz Jakab, Keresztes Aladár, Szalay

József, Kluge Károly, Krumenacker Ferenc, Hirtenstein Mark, Hegedüs János, Knáb Adam, Poroszkay Béla, Szabó Ferenc, Szabó Kálmán, Hegedüs Kálmán, Lebovics Dániel, Klein Bernát, dr. Kebrer Károly, Zsiros Imre, dr. Mangold Samu, Tarnay Ferenc, Chemniczky Gyula, dr. Végh Lajos, dr. Demkő Endre.

Dr. Dellimanics Lajos alispán mindjárt az ülés elején szólásra emelkedett föl, s bejelentette, hogy ő Felsege legmagasabb születésnapja alkalmából a vármegye közönségének legőszintébb szerencsekívánatait a belügyminiszter juttatta el a trón számolyához. Egyben bejelenté, hogy a belügyminiszter körrendeletileg megküldötte ő császári és apostoli királyi felségének legfelsőbb kéziratát, melyben megköszöni az egész országnak a 70 ik születés napja alkalmából hozzá intézett ragaszkodás és hűség megnyilvánulásait.

Szilágyi Albert tb. főjegyző olvassa egész terjedelmében a királyi kéziratot, melyet a közgyűlés tagjai állva hallgattak végig.

A királyi kézirat örvendetes tudomásul szolgál és az alispán indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy az kellő példányban és a megye lakossága különböző nemzetiségeire való tekintettel, több nyelvre lefordítva, sokszorosították és a lehető leg szélesebb körben közzétették.

Olvastattat ezután a földművelési miniszter leirata az állatorvosi közszolgálat államosítása tárgyában.

Az állandó választmány javaslatához képest a közgyűlés elfogadta, hogy az állatorvosi közszolgálat megközelítőleg pontos ellátásához Torontál megye területén 16 járási és 1 törvényhatósági magy. kir. állatorvos alkalmazandó, és pedig:

1. az alibunári járásban 10 községgel;
2. az antalfalvai " 13 "
3. a bánlakai " 17 "
4. a csenei " 17 "
5. a módosi " 19 "
6. a nagyszatmári " 17 "
7. a nagyikindai " 10 "
8. a pancsovai " 13 "
9. a párdányi " 14 "
10. a perjámosi " 11 "
11. a törökbecsei " 8 "
12. a zombolyai " 18 "
13. a nagybecskereki " 13 "
14. a nagybecskereki " Bégasztyörgy székhelyel 11 községgel;

A „TORONTÁL“ tárcája.

A meghalásról.

Ily című felolvasást tartott Nothnagel a bécsi „Concordia“ írók és hírlapírók egyesületében. Érdekesebb és a különlegességek után vágyódó, tulfinomult közönség izléséhez méltóbb tárgyat a jeles tudós keresve sem találhatott volna, oly dolog ez, mely a legvadabb népek figyelmét is megragadja, felcsigázva képzeletüket a végletekig. Ez szülte meg a különböző fogalmakat tulvilági életéről: a lélekvándorlásról, a menyországról és poklóról stb.

A mindent kutató emberi ész, mely büszkeségét vívmányaira, elrettenve áll meg a borzasztó szó előtt: „halál“.

Az életfentartási ösztön meg van minden élő lénynél, de talán egyiknél sem annyira, mint az embernél. Ezt mi orvosok tapasztaljuk leginkább, midőn tudományadta fegyvereinkkel küzdünk a betegségnél a kénytelenül kaszás ellen. Ilyenkor nem csak a beteg testet látjuk, hanem egy philosoph nyugalmával olvassuk le a kétségbeesett arcról a félelmet is.

Mit is jelent tulajdonképen: meghalni? Utolsó felvonása ez az emberi élet tragédiájának. Nirca közöttünk senkisé (vagy legalább

is nagyon eltompultnak kell lennie), ki e gondolattal ne foglalkozott volna.

Félelem nélkül gondol reá a hős, megnyugvással — egy tulvilági boldogabb élet reményében a hívő, az örök megsemmisülés érzetével a hitetlen. Mi, természetbúvárok más szempontból ítéljük meg a dolgot. Szerintünk: „a meghalás azon phasis az emberi szervezetnek, midőn annak életnyilvánulási fokozatosan vagy egyszerre megszűnnek.“

Miért kell meghalnunk? Melyek azok a körülmények, melyek az emberi testet alkotó sejtek működését megbénítják?

Hihetetlenül fog hangzani, ámbar tény, hogy nagyon kevés ember hal meg „természetes“ halállal, — értvén természetes halál alatt azt, midőn a sejtek minden kóros elváltozás nélkül, egy ismeretlen tényező befolyása által vesztik el életképességüket. Százezer halálesetre csak egy ilyen természetes halál esik. Milliók hullanak el külső erőszakos behatás folytán és itt első helyen áll a háború.

Egy statisztikus szerint a történelem által teljegyzett háborúkban eddig 7 milliárd ember veszett el, vagyis a jelenleg élő emberiség öt-szöröse! Borzasztó szám! A halandóság másik nagy kontingenciát teszik a fertőző betegségek és itt első helyen áll napjainkban a tuberkulózis. Átlag minden hetedik ember ebben pusztul el.

Az emberi élet összesége a sejtekben folyik le. Ezek számban és nagyságban gyarapodva a gyermekből férfi lesz, majd egy bizonyos dekló pontot elérve a sejtek ismét fogynak és kisebbednek, működésük csökken és beáll az aggkór. Mily ok folytán áll be a gyarapodás és csökkenés? Sajnos, épen erre a kérdésre nem tudunk határozottan válaszolni, pedig ez az „élet és halál“ problémája is meg volna oldva. Valószínű, hogy a sejtek bennükében, az u. n. protoplasmában folyó kémiai változások szabják meg az élet mikénti lefolyását. Ez azonban, mint sok más minden, csak hypothesis és egyelőre — de nem végleg — le kell mondanunk arról, hogy azt megismerhessük.

Szolgáljon mintegy vigasztalásul, hogy ha nem is ösmerjük az okát a meghalásnak, de ismerjük annak lefolyását. A néphit kinyitja az ablakot az „elszálló lélek“ számára, értvén alatta a haladó utolsó sóhaját, szívverését. Általános elterjedt nézet, hogy az élet egy utolsó lélegzéssel és szívveréssel szűnik meg, vagyis ekkor történik a test és lélek láthatatlan szétválása. „A lepel megmozdult, ő él“ — kiált fel a kétségbeesett Lear király, ki nem akarja elhinni, hogy Cordelia meghalt. Ő lélegzik, tehát él! Meglehetősen naiv felfogása az élet betegezésének, mert ha lélegzés, szívverés, ideg ingerlékenység meg is szűntek, egyes szervek még mindig élnek. Bizonyos sorrendben megy az elhalás,

A hivatalos melléklet nélkül

15. a törökkanizsai járásban Törökkanizsa székhelyvel 10 községgel;

16. a törökkanizsai járásban Deszk székhelyvel 12 községgel;

17. Törvényhatósági magy. kir. állatorvos Nagybecskerek székhelyvel.

Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy a törvény életbeléptetéseért a m. k. földmivelési miniszterhez köszönő iratot intéz. Egyben az alispán megbizatik, hogy a községi állatorvosi köröket tegye tanulmány tárgyává és amennyiben a szabályrendeletnek módosítása mutatkoznék szükségesnek, tegyen a közgyűlésnek előterjesztést. Az állatorvosoknak a közigazgatási hatóságok adnak hivatalos helyiségeket. Végül fölterjesztést intéznek a miniszterhez, hogy az eb adót továbbra is hagyja meg a vármegyénél és ne szállítsa le a vármegye dotációját.

Dr. Grandjean József teljesen lehetetlen dolognak tartja, hogy a járási állatorvos egyszerűsége a városi állatorvosi teendőket is ellássa. A maga részéről e teli tetben javítást óhajtaná a beosztáson.

Dr. Dellmanics Lajos alispán fölvilágosítja föl szólalót tévedéséről. Eddig a nagybecskereki járási állatorvos 2 járást látott el, természetesen nem lehetett ideje a nagybecskereki teendők ellátására is, a javaslat szerint azonban ez a járás ketté osztatik, minek következtében a nagybecskereki járási állatorvos igen könnyen végezheti dolgát, miután a városon kívül csakis néhány közeli község fog körzetébe tartozni. A törvény maga is úgy kontemplálja a dolgot, hogy ott alkalmazandó külön állatorvos, ahol a r. t. város egyszerűsége nem járasi székhely.

A közgyűlés az állandó választmány javaslatát fogadta el.

Olvastatott ezután a belügyminiszter leirata, mely szerint az ország több helyén, köztük Nagybecskereken is f. évi szept. 1. ével közigazgatási tanfolyamokat állít föl.

A közgyűlés elhatározta, hogy azokat is, akik jegyzői oklevelük birtokában vannak, de még nem tényleg alkalmazott jegyzők, buzdítja, hogy szintén vegyenek részt ezen tanfolyamon. A községeket az alispán utasítsa, hogy a segédjegyzőknek szabadságot adjon, hogy résztvehesenek a tanfolyamon. A vármegye közönsége 400 korona ösztöndíj alapítványt tesz a folyó iskolai évre. Nagybecskerek városnak megköszöni a vármegye közönsége, hogy eddig támogatta a tanfolyamot és egyúttal kéri a város további támogatását. Hasonlóan köszönetet szavaznak a belügyminiszternek.

A nagybecskereki villammű megválasztott üzemvezetőjének megválasztása ellen dr. Györgyevits Milos által beadott felebbezést elutasította a közgyűlés.

A Nagybecskerek város közgyűlése által a szikviz és ásványvizek megadóztatása tárgyában

mint ezt állatokkal tett kísérletek bizonyítják; első sorban az agy és idegek halnak el és így megy az tovább.

Kaleidoskopszerűleg változik előttünk a meghalás különböző neme. Magasztos eszmékért lelkesedve indul csatába a harc, szíven találja egy golyó, vagy átvágja a nyakán a nagy ereket a kard és pár perc múlva elvérzik. Családjától környezve, Megváltó születését ünnepli a boldog család. Egyszerre elsápad, szívéhez kap, földre zuhan és pár pillanat múlva meghal. Egy kis véralvadék elzárta a szív valamely tápláló erét és beáll a halál szivhűdés folytán.

Fájdalmas-e a meghalás vagy nem? Bizony erre nem válaszolhatunk, mert arról a hosszú utról még senki sem tért vissza. A harcoló férfi, kinek figyelme csak egy pont felé van irányozva és kit a golyó homlokán talál, valószínűleg fájdalom nélkül hal el. A halál oly gyorsan áll be, hogy mire a golyó által okozott izgalom az agyba jutna, a halál már beállott. Viszont kinos lehet a halál úgy fizikailag, mint pszichikailag, hosszasan tartó krónikus betegségeknél. Egy hosszasan haldoklót látni a lehető legkínosabb látvány és önkénytelenül eszünkbe juttatja a nagy Goethe mondását: „Lieblich sieht er zwar aus mit seiner erloschenen Fackel; aber der Tod ist, meine Herren, so ästhetisch doch nicht.“ Minden eddig szerzett benyomásaink arra engednek következtetni, hogy a meghalás inkább lelkileg fájdalmas; mindenesetre azonban befolyásolja ezt is az egyes mellékkörülmények.

alkotott szabályrendelete oly véleménynyel terjesztetik föl a belügyminiszterhez, hogy csak a külföldi eredetű ásványvizekre nézve hagyja jóvá az ott tervbe vett külön adókat, a többiekre nézve pedig ne hagyja jóvá a tervezetet.

A többi tárgyak, jobbára községi számadási ügyek, minden ellenvetés nélkül az állandó választmány javaslatához képest elfogadtattak.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. sz.) mindennap reggeli 6^{1/2} órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére csak kedden és pénteken délután 5 óráig. A kádfürdő egész nap este 7^{1/2} óráig nyitva marad; zuhanyfürdő egész nap.

— Pancsova a trónörökösöz. Pancsova közönsége tudvalevőleg a legutóbb megtartott rk. közgyűlésben elhatározta, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös esküvője alkalmából feliratilag üdvözi. A felirat elkészült és következőképp hangzik:

„Fenséges császári és királyi Főherceg Úr!

A monarchia összes népei osztatlan örömmel és lelkesedéssel vettek tudomást Fenségednek a közel multban megtartott esküvőjéről.

Városunk közönsége, mint a mely mindenkor törhetlen ragaszkodással osztozott a legmagasabb uralkodóház örömeiben és bánatában, nem mulaszthatja el, hogy Fenségednek ezen örvendetes alkalomból hódolatleljes szerezése-kívánatait ne tolmácsolja, kérve a Mindenhatót, hogy adja osztályrészül Fenségednek a legteljesebb családi boldogságot s legyen az fenkölt lelke nemes törekvéseinek kiapadhatatlan erőforrása.

Pancsova város közgyűléséből

kész hódolattal

Mattanovich Adolf,
polgármester.

— A miniszter köszönete. A vallás és közoktatásügyi miniszter Rónay Cecília urnőnek a kis zombori kisdodova fenntartásáról való gondoskodásért, valamint zombori Rónay Jenő és Ernő uraknak, a kisdodova újraépítési költségeinek fedezéséért őszinte elismerését és köszönetét fezte ki.

— Lenau emléke. Csata dról jelentik, hogy a község közönsége Lenau Miklós halálának ötvenedik évfordulója alkalmából koszorut helyezett jeles szülőtte emlékoszlopára.

— T. G. E. A torontáli gazdasági egyesület igazgató-választmánya ma délelőtt Winkler Ignác, igazgató-választmányi tag elnöke alatt ülést tartott. Térésükre miatt kimerítő tudósítást lapunk holnapi számában közlünk.

— Lapunk felelős szerkesztője külföldi utjáról hazaérkezett s a mai nappal átvette a lap vezetését.

— A tanfelügyelőség köréből. Sziklay P. Gyula, kir. s. tanfelügyelő hazaérkezvén hat heti szabadságáról, folyó hó 25-én átvette a hivatal vezetését.

— Beiratások. A nagybecskereki községi főgimnáziumban a javító vizsgálatok augusztus 31-én kezdődnek. A tanulók beiratása szeptember 1-én, 2-án és 3-án d. e. 8-^{1/2}12 történik. A beiratásnál minden tanuló a szülők vagy azok helyettesének kíséretében jelenik meg s bemutatja az első osztály bizonyítványát, ha pedig az első osztályba lép vagy más intézetből jön, keresztlevélét, illetőleg születési bizonyítványát s himnőltási vagy újra oltási igazolványát is. A VIII. osztályba lépő tanulók kivétel nélkül tartózkodni bemutatni keresztlevelüket, illetőleg születési bizonyítványukat. A beiratásnál minden tanuló fizet 4 kor. felvételi, 2 kor. ifjusági könyvtári, 1 kor. értesítő díjat és 30 kor. I. félévi tandíjat. A tandíj két 15 koronás részletben a beiratásnál és november 1-én fizethető.

— Mintagazdaság Pancsován. Mint már többször jeleztük, a földmivelésügyi miniszter Pancsován mintagazdaságot létesít. E célból kiküldte Wickl Gyula gazdasági tanárt, aki a szerződést Mutavcsics Péter felsővárosi gazdával meg is kötötte. Nevezett gazda, akinek a révaufalvi út mentén 16 hold földje van, kötelezte magát 5 évig arra, hogy e földterületen a miniszteri utasítás szerint fog gazdálkodni, a miért igavonó állatokat, baromfit, nemes gyümölcsfákat és különféle gazdasági gépeket kap, melyek 5 év leteltével Mutavcsics tulajdonát fogják képezni.

— Eljegyzés. Forrai Ferikét, a Somogyi társulatnak Nagybecskereken is előnyösen ismert bájos szubrettjét eljegyezte dr. Mayer Oszkár újvidéki ügyvéd. Forrai Ferike a házasság megkötése után végleg vissza fog vonulni a szinpadtól.

— Aranylakodalom. Lélekemelő családi ünnepély színhelye volt szombaton a nagybecskereki izr. imaház. Steiner Simon polgártársunk ünnepelte 50 éves házasságának évfordulóját, amelyre messze távolból jöttek el gyermekei, számszerint nyolcan, hogy osztozzanak ősz szülei örömeiben. Dr. Klein rabbi szívhez szóló beszéde után Lewin kántor énekelt a rabbi által külön erre a célra szerzett héber szövegű imát.

— Steinbach-emlék. Rónay Cecília urnő néh. Steinbach Antal tanfelügyelő emlékezetére a kis-zombori ovodában emléktáblát létesítettett. Steinbach Antal ugyanis a kis-zombori ovoda felszentelésének ünnepélyén teljesítette utolsó hivatalos funkcióját, a honnan megbetegedve érkezett haza és nemsokára meghalt. A nemeslelkű urnő ezen cselekedete nem szorul kommentárra.

— Névmagyarosítás. Beer Jónás nagybecskereki lakos úgy a saját, mint kiskorú gyermekei nevét belügyminiszteri engedéllyel Balázsa változtatta.

— Dessewffy püspök egyházmegyei zarándokutja. Említettük, hogy Csanádegyházmegye lánglelkű püspöke elhatározta, hogy a jövő hónapban zarándoklatot vezet Szent Gellért első csanádi püspöknek szülőföldjére, Velencébe. A zarándokok, kik szeptember 22-én indulnak vasuton Fiumén át Velencébe, fényes isteni tisztelettel, emlékkő és emlékszázó állításával fogják a maguk és honfitársaik kegyeletét leróni a magyar művelődés egyik első munkálója iránt. Az utiterv a következő: Szeptember 22-én délután 3 óra 30 perckor indulnak Budapestről (keleti pályaudvar), Fiumében vannak 23-án reggel 7 órakor s 2 órai pihenés után vasuton indulnak Velencébe (érkezés délután 6 órakor). A visszautazás bármely vonattal történhetik. A költségek a következők (megjegyezvén, hogy az alábbi árakban a teljes ellátás, reggeli, ebéd és vacsora, valamint lakás befoglalattik):

Két napi tartózkodással Velencében az összes költség kitesz:

I. osztályon . . . 110 koronát,
II. osztályon . . . 86 „
III. osztályon . . . 64 „

Három napi tartózkodással Velencében az összes költség kitesz:

I. osztályon . . . 126 koronát,
II. osztályon . . . 94 „
III. osztályon . . . 74 „

Négy napi tartózkodással Velencében az összes költség kitesz:

I. osztályon . . . 140 koronát,
II. osztályon . . . 104 „
III. osztályon . . . 84 „

Minden zarándoknak tetszésére bizatik meghatározni, hogy hány napig szándékozik Velencében tartózkodni és felkéretik a jelentkezés alkalmával ezen szándékának bejelentésére.

Jelentkezni lehet a püspöki titkárnál, Wittenberger Antalnál (Temesvár). A torontálmegeyi közönségnek Kayser Lajos törökbecsei plébános szívesen szolgál egyéb felvilágosításal. Ertesülésünk szerint a mi vármegyénkbeli igen sokan, köztük számos előkelő főúr, készülnek ez alkalomból Velencébe.

— Komlótermelés Torontálban. A Lajosfalván termelt komló jobb értékesíthetése s annak a szerb piacon leendő elhelyezése érdekében folyó hó 25-én Tóth Béla, a komlótermelők szövetségének titkára vezetésével egy 3 tagú küldöttség tisztelegott a belgrádi osztr.-magyar konzulátusnál, nemkülönben a m. kir. kereskedelmi muzeum belgrádi kirendeltségénél. A kirendeltség közreműködése mellett a belgrádi serfőzők megígérték a folyó évi szeptember 13-án meginduló komlóvásáron való részvételüket, a mi nagy előny, ha figyelembe vesszük, hogy a sörtermelők eddig vonakodtak szükségleteiket a termelőkől közvetlenül beszerezni.

— Marharakodó állomás engedélyezése. A m. kir. államvasutak kezelése alatt álló szeged-karlovai helyi érdekű vasut vonalán, Torontál-vármegye területén fekvő Esztermajor állomást a földmivelésügyi miniszter marharakodó állomásul engedélyezte.

— **Tanúgy.** A „Magyarországi Tanítók Országos Bizottsága“ f. hó 16 án Budapesten, miként lapunkban jeleztük már, igen látogatott ülést tartott. A „Délmagyarországi Tanító-egylet“ 18 képviselőt küld ezen bizottságba. A lefolyt ülésen Sziklay P. Gyula, kir. s. ta. felügyelő és Gockler Lajos, közs. tanító vettek részt; előbb az országos bizottság most már ötödik ízben jegyzőjévé választotta, utóbbi pedig a nyugdíj törvény revíziójának vitájába vett tevékeny részt, s több indítványát el is fogadták.

— **A magyar-íttebeli polgári olvasókör** f. hó 25-én, Lajos napján, tartotta Kossuth Lajos arcképének leplezési ünnepélyét. Az ünnepély nagy és díszes közönség előtt folyt le, melyről alkalmi levelezünk a következőkben értesít: Az olvasókör elnöke lendületes szavakkal jelezte az ünnepély kezdetét, üdvözlőlvén a vendégeket; majd Arczfalvi Gyula községi jegyző szép, magas szárnyalású beszéde következett Kossuth Lajos életéről; erre leült a lepel és Kossuth Lajos 1849. évi leghűbb arcképe után készült szép asszonyok készítette izlésre valló nemzeti színű draperiákkal díszített remek rézmetszetű Kossuth arckép díszesen aranyozott keretben lett láthatóvá. A kép leplezése után a közönség a Kossuth indulót elénekelve, társas halvacsorához ült, a hol a jókedvű vendégeket a hajnali órákig tartotta együtt. A rendezést Pospesch József olvasóköri jegyző, töle megszokott ügyességgel vezette. A társas vacsora alkalmával felköszöntések mondták a Felsőszék szeretett királyunkra majd a közönségre s az ünnepély létrehozásán fáradozott olvasóköri tagokra.

— **Tűz.** Ma reggel fél 8-kor a harangok kongása tüzet jelezett, midőn a Mellencei utca 30. sz. a. özevgy Pános Józsefné tulajdonát képező ház tetőzete lángokban állott. A tűzoltóság teljes felszereléssel azonnal a helyszínén termett s bár a lángokban álló tetőt meg nem menthette, de rövid félórás munkával sikerült a tüzet lokalizálni, ami nem volt könnyű földadat, tekintve, hogy jobbról is, balról is nádfedelű házak voltak. A tűznél ott láttuk a polgármestert, Perisics dr. főjegyzőt, a csendőrséget, rendőrséget és a katonai készenléteket. A leégett tető biztosítva volt.

— **A nagykikindai állami polgári leányiskolában** — mint velünk közlik — a jövő 1900—1901-iki tanévre a beiratások szeptember hó 1-én, 3 án és 4 én délelőtt 8—12 óráig tartanak meg. A tandíj az egész tanévre 14 korona 30 fillér.

— **A termés.** Torontálvármegyében a cséplés a lefolyt hét kedvező időjárása folytán közel a befejezéshez. A kisebb gazdák már el is készülték és csakis nagyobb gazdaságokban hallható még a cséplőgépek zakatolása. A vetések állása kezdetől fogva panaszra adott okot; a tetemes csaldás a buza eredményét illetőleg azonban csak most konstatalható. Az átlagos eredmény hozam buzában 5½—6 mmra tehető holdanként és ha tekintetbe vesszük a tavasszal kiszántott területeket, közel járunk az igazsághoz, ha a buza hozamát alig 5 mmra becsüljük. A minőség sem felel meg, a mennyiben acélos, piros buza ritkán, de a sok eső és nedvesség folytán sárga, szintelen buza annál inkább és nagyobb mennyiségben eredményeztetett. A tengeri, ha egyéb baj nem éri, meglehetősen közepes eredményt ad. **Készárúüzlet:** A gabona-forgalom az árak lanyhasága dacára piacunkon igen élénk volt. Az eladásra került áru legtöbbje azonban olyan satnya és hitvány, hogy ezen tételek csak 5-30—6— koronán keltek el; nagyobb tételeket és jobb merkantil buzákat a kiskereskedők és spekulánsok 650-tól egészen 7 koronáig vették. **Rozs** gyengén került forgalomba és tulnyomólag a helybeli fogyasztók eszköztek kisebb nagyobb beszerzéseket, ára 5-60—6-20 korona között váltakozott.

— **Repülő tolvaj.** Fendler Károly módosi kereskedő üzletéből egyik enyveskezü vásárlója több pár cipőt, esernyőt, férfi inget elemelt. A csendőrség a jó madarat éppen a vasuti állomáson fogta el, amidőn működési területét máshová akarta áthelyezni. A Fendlertől ellopott tárgyakon kívül még egyéb, más lopásokból eredő tárgyak is voltak ennél az utazó tolvajnál, akit Kresztec Péternek hívnak és amennyiben már sokszor toloncolták Gyülvészre, hát gyülvézi illetőségüknek mondják. E jeles csavargóban jó fogást csináltak a csendőrök, mert az egész vármegyét beköborolta, mindent látható jeleit hagyván működésének. Kresztecet letartóztatták.

— **Vége a vakációnak.** A mikor a „Tanúgy“ rovat ismét megkezdte működését és az utcákon lépten nyomon egy kipihent tanárral találkozik az ember, ez azt jelenti:

— **Vége a vakációnak.**

Szomorú beharangozás ez azokra, a kik édes semmittevésben tölthették a már végét járó szezont. Semmi komoly munkával nem foglalkoztak eddig; s a szülők ölelő karjai között nyugodtan gond nélkül töltötték el az időt. Azonban ez a boldog állapot már mindössze néhány nap, s azután kiadja a mama az ordert:

— **Holnap pakolunk!**

Ez a jelszó igen kellemetlen benyomást kelt a deák-seregben; főleg pedig azok között, a kik még pót vagy javító vizsgálatot tartoznak. Mert bizony, a ki a tanévet, a mikor tanulni kellett és lehetett volna, bukással végezte, elképzelhető, mint esik annak most a tanulása. De a jó deák, az könnyen vesz bucsut az édes vakációtól, a mely neki kissé hosszú is volt! De nehéz napok következnek a szülőkre is, a kiknek ugyancsak meg kell nyitniok a bugyellárist, mert az iskoláztatás manap nagy anyagi áldozatot követel.

— **Elvert legény.** Nagyon emlékezőes lesz Kadanec Pál lajosfalvi legénynek az ideai Szent István napja. E napon történt ugyanis életében az a nevezetes momentum, hogy 13 legény társa összeesküvést forralt ellene, és az utcán reálesve, úgy elverték, hogy lepedőben kellett hazavinni. Most orvos jár a házhoz, meg az a tömérdek sok szép leány, akiknek vonzalmáért kapta a falu legszebb legénye a verést. A verekedő legényeket feljelentették az antalfalvi járásbírósnál.

— **Kényszer himlőoltás.** Tegnap délelőtt mintegy nyolczvan inas-gyereket állítottak elő rendőri asszisztenciával a városi orvosi hivatalba, hogy rajtuk a városi orvosok a kötelező újralátást elvégezzék. Az elővezetésnek az volt az oka, hogy a nebulók, dacára többrendbeli föl-szólításnak, nem jelentek meg önszántukból.

— **Ott hagyta a csizmáját.** Két éhes vándorló legény javában lakmározott Kampf Mátyás cernyai gazda dinnyeföldjén, s midőn már jóllaktak, még leszakítottak négy szép példány dinynyét, hogy azzal odább álljanak. Ekkor toppant eléjük a gazda, aki nagy káromkodás mellett megzalogolni akarta a legényeket és egyik szomszédja segítségével leteperték az egyik legényt s kezdték lehozni a csizmáját. A legény társa ennek látára revolvert vett elő, hogy majd azzal ráijeszt a csizmahúzókra, de már ekkor a fél csizma lent volt a legény lábáról. A gazda rémkialtásaira többen jöttek segítségére, mire a két legény kerekelt oldott, az egyik persze fél csizma nélkül, amit ott hagyott — bár kellellenül — emléke a gazdánál. Kiléttük máig sem tudják.

— **Leányrablás.** Vakmerő leányrablás híret tudatják velünk Basahidról. Stefanovics Péro odaváló parasztagdának egyetlen leányát, a tizennyolc éves Paulinát elrabolta társaival szövetekeve egy fiatal szolga legény. Nagyon szép leány volt Paulina. A legények csak úgy bolondultak utána, legkivált mikor megjelent hatyru fehér nyakán teli arany pénzzel a templomban vagy a tánchelyen. Tsupunsky Sándor, a fiatal szolga legény meg éppen halálosan szerelmes lett a szépséges leányba és elhatározta, hogy minden áron birnia kell őt. A romantikus idillre vasárnap estét szemelte ki, a mikor a fiatal leány a többi leányokkal együtt az utca sarkon, szerb szokás szerint, ott hancurozott, játszott. Egyszerre hozzáállított Miladinov Radivoj fiatal legény és félre hívta. Mikor eltávozták a többiektől, egy kocsit vágatott elő, a leányt erre hirtelen feldobták és a sötétben elhajtottak vele. Nem is messzire, csak a faluszélére, a szerelmes legény kis hajlékába. Mikor Stefanovics leánya elrablásáról értesült, annyira felingerült, hogy késsel rontott Miladinov Radivoj fiatal legény lakására, a ki a lányszöktetést elősegítette, azután pedig a csendőrségre futott.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, közhvényenél, csuszál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkóránál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult.

TÁVIRATOK.

Az orleansi herceg uton.

Budapest, aug. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy Fülöp orleansi herceg ma onnan Bieskére utazott.

Milán király Budapesten.

Budapest, aug. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsi telegram szerint Milán exkirály ma hagyta el Bécsset s Budapestre utazott, a hol néhány napot tölt.

Audiencia a cárnál.

Budapest, aug. 27. (A „Torontál“ eredeti táv.) Sz.-Pétervárról jelentik: A cárnak tegnap kihallgatáson fogadta Leyds drt, a délafrikai köztársaság követét; azonkívül kihallgatáson fogadta Szerbia rendkívüli követét.

A metropolita-konzisztorium.

Budapest, aug. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Nagy-Szebenből jelentik, hogy a „Telegraful Roman“ szerint a metropolita-konzisztorium a folyó ügyek elintézése és a g. k. kongresszus előkészítése céljából folyó év szeptember hó 3 án ül össze.

Dementi.

Budapest, aug. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szt.-Pétervárról jelentik: A lapoknak az a híre, mintha az orosz kormány a széna-, zab- és rozs kiviteli tilalmat behozni akarná, nem felel meg a valóságnak.

A kínai veszedelem.

Budapest, aug. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szt.-Pétervárról sürgönyzik: Lenevics tábornok jelenti Takuból, hogy az orosz francia csapatok bevették a boxerektől két hónap óta ostromolt Belan kolostort, megsabadítva a francia misszionáriusokat. Ezután kiszorították a császár-városból a boxereket, a nyugati kaput is elfoglalta. A császár, trónörökös, az özevgy császárné, az egész udva és a kormány a Sauzi tartományba szöktek.

Budapest, aug. 27. (A „Torontál“ ered. táv.) Londonból táviratozzák: Dovald tábornok jelenti Tiencsinből, hogy ezer főnyi szövetséges csapattal megtámadta a kínaiakat, a kik két órai harc után megfutamodtak, 200 halottat és 60 foglyot vesztvén. A környékbéli falvakban a kínaiak nagy megszárlásokat visznek végbe.

Budapest, aug. 27. (A „Torontál“ ered. táv.) Pekingből jelentik: Délen és nyugaton a kínaiak fosztogatnak. Honziban, a négy mértföldnyire fekvő helységben erősen elsáncolt kínai csapatok vannak a legjobb kínai vezérek alatt.

Budapest, aug. 27. (A „Torontál“ ered. táv.) Tiencsinből sürgönyzik: Japán csapatok megszállották a szent város belső sáncait. A palotába nem hatoltak még be, mert előbb utasításokat várnak Tokióból. Csing herceg híre szerint Pekingben rejtőzködik.

Szent Pétervárról jelentik, hogy Kiewből tegnap 2100 főből álló csapat elindult Port-Arthurba.

Határidő-újszlet.

Budapest, aug. 27. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) Kielégítő kínálat mellett mérsékelt vételkedv. Az árak 5 fillérrel hanyatlottak. Kötetett:

Buza őszre	7.60—7.61
„ 1901. ápr.	8.00—8.01
Rozs őszre	7.30—7.31
Zab „	5.32—5.33
Tengeri augusztusra	6.20—6.21
„ 1901. májusra	4.85—4.86
Repece őszre	14.25—14.30

Kishirdetések.

Egy szó ára 4 fillér.

Julius hó 1-től kezdve semmiféle hirdetés beiktatás után a szokásos 30 krajcáros bélyegilletéket megfizetni nem kell. Tehát a címmel ellátott

kishirdetések
is
bélyegmentesek.

Minden kishirdetés beiktatása legalább 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 fillérbe, vastagabb betűből 8 fillérbe kerül.

A kis hirdetések előre fizetendők. Ertesítéseket a kiadóhivatal ad; levélbeli kérdésekre a válasza való bélyeg melléklendő.

Telefon-ertesítéseket nem ad a kiadóhivatal.

Legcélszerűbb a hirdetésilletéket postautalványon küldeni a szöveget a szelvényre írni.

Amennyiben levélben küldetik a hirdetés, úgy az ára bélyegben is mellékelhető.

Akinek

ismerettség híján

házasárra, nevelőre, ügyvezetőre, könyvelőre, segédre, leányra, gazdatisztra, kulesárra, vécselelőre, kertészre, kulesárra, nevelőre, ügyvezetőre, szakácsnőre, szobalányra, házi- vagy földművelőre, pénzeszedőre, házmesterre, stb.-re van szükség, 304

aki

eladni kíván

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát, házat, telket, birtokot, kocsit, lovat, 116

aki

bérbeadni kíván

birtokot, házat, vállalkozást, letét, halászatot, üzletet, műhelyt, lakást stb. vagy 312

aki

mindentek vétel vagy bérbevétele céljából keresi;

aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban érte, ha

a Torontái pol. napilap

kishirdetési

rovátát használja.

A pénzügyi palotában egy nagy bolt helyiség (a volt fogyasztási szövetkezet helyisége) azonnal bérbeadó.

Ugyanott az üzleti berendezések is jutányosan megkaphatók. Bővebbet a kiadóhivatalban. 510

Saját termései

finom csemegeszőlő kapható dr. Brájjer Lajos-nál. Uri-utca. 263

Vidéken

egy jó forgalmu szikvizgyár üvegekkel, kocsik és loval együtt, más vállalat miatt olcsón eladó. Zucker Tóke-Terebes (Zemplén-megye). 312

Legjobb zongorák

a Keresztély-félek, Budapest. Váci-körút 21. sz. (Iparudvar.) Szép kivitel, nemes hangzat, felülmúlhatlan tartósság és olcsó árak nagy előnye! Minden egyes darabra 10 évi jótállás. Kevesse használt, jókarban lévő zongorák mindig kaphatók. Ócska zongorák becsértéknek: Keresztély, Váci-körút 21. 281

Pestmegye

Vadkert községében egyedül működő kisebbszerezőgőzmalom, családi körülmények folytán eladó. Értekezhetni levélleg is a tulajdonossal, Kopp Wolfganggal, Vadkerten 313

Gyomorbajban

vagy pántlikajisztában szenvedők rendeljék meg a Schneider-féle páfránytokocsákat, melyek fájdalom nélkül 6 perc alatt biztosan kigyógyítanak. Doboza 8 korona. Utánvétellel küldi Schneider József gyógyszerész, Resicán. 302

12-14 forintig

készíték mérték után remek szabású úri-öltönyöket finom gyapjú- és kamgarn-szövetekből. Seiler R. férfi-szabó Bpest, Dohány-utca 92. sz. Vidékre minták bérmentve. 287

Varrógépek.

26 fűt készpénz, vagy utánvét mellett ajánlunk egy új Singer magaskaru családi varrógépet 6 évi jótállással, zárszekrényvel és minden kiegészítővel ellátva. Javítások szakszerezőre és pontosan eszközöltetnek. Varrógép és kerékpár gyári raktár Budapest, VI., Izabella-utca 85. 275

Ha

valami igazán jót szeret emni, küldjön Megay Róbert cukrásznak Miskolcra 2 korona 50 fillért s kap ezúttal bérmentesen szállítva egy kitűnő Bohéme tortát. 280

Pekingi kacsák,

Plymouth- és Bráhma-csi-bék, faj- és vadászebek, hóhéher és fekete Angóramacsok, továbbá tengeri nyulak eladók. Válaszokra bélyeg küldendő. Dózs a Árpád, Tokod. 304

A trubadur a

királykisasszonynak. Sz. Szigethy Vilmos vers-könyve kapható a »Torontái« szerkesztőségében 1 fűt 20 krért. 116

UJSÁGPAPÍR
olcsó áron kapható a lap kiadóhivatalában.

M. kir. államvasutak.

117613/1900. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére 1900. évben szükséges vonatok villamvilágítására alkalmazandó akkumulátorok szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen szállításra vonatkozó részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás a magy. kir. államvasutak igazgatósága El. szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. szám, III. em., 27. ajtószám) kaphatók.

A szabályszerűen kiállított, ivenként 1 korona m. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb **1900. szeptember hó 15-iki déli 12 óráig** a m. kir. államvasutak gépészeti főosztályában átadandók, illetőleg posta útján oda küldendők és a boríték ezen külcimmel látandó el: »Ajánlat a 117613/900. számhoz.«

Az ajánlott akkumulátorok összértékének 5%-kal felérő bántópenz legkésőbb f. é. szeptember hó 14-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Bántópenz nélküli, vagy később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és részletes módozatok betartása mellett állítanak ki, figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1900. évi aug. havában.
309 Az igazgatóság.
(Utánnomás nem díjaztatik.)

104973/1900. szám.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére a jövő 1901. évben, illetőleg 1903. év végéig a következő anyagból felmerülő szükségletének szállítását biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet, m. p.:
I. Vízállást mutató üvegek.
II. Üvegáruk, nevezetesen: kocsik tükrök, vörös és zöld jelző üvegek, tükrök üvegtáblák, solinüvegtáblák stb.

A kiírás tárgyát képező egyes cikkeket előtűntető jegyzékek, melyek egyszerűen ajánlati mintakul szolgálhatnak, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módozatok valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a m. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési (A III) szakosztályánál Budapest, VI., Andrassy-ut 73. sz. II. emelet 47. ajtószám ingylen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított, ivenként egy koronás m. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb **f. évi szeptember hó 15-iki déli 12 óráig** a magy. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályában átadandók, illetőleg posta útján oda küldendők és a boríték ezen külcimmel látandó el: »Ajánlat üvegáruk szállítására 104973/900. számhoz.«

Az ajánlott árak egy évi értékének 5%-kal felérő bántópenz készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi szeptember hó 14-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak főpénztáránál leteendő.

Bántópenz nélküli vagy később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és részletes módozatok betartása mellett állítanak ki, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1900. augusztus hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

4402/900. szám. Torontái helyi érdekű vasutak.

Pályázati hirdetmény.

A torontái h. é. vasutak üzletigazgatósága ezennel nyilvános pályázatot hirdet a párdány-zombolyai vonalának Jánosföld, Ó Telek, Öregfalu és Kécsa állomásain, valamint a Zombolya község határába eső 35. számú örháznál létesítendő összesen öt (5) ártézi kut előállítására, a következő feltételek mellett.

1. A kutak előállításánál még használatban nem volt 52 mm. — 2 hüvelykes — kovacsolt vascsövek alkalmazandók.

2. A furás csakis a terep alatt fekvő legközelebbi egészséges vizet tartalmazó vízhozó réteggel érintkező, tekintet nélkül arra, vajjon az így módon elért vízrétegből a víz a terep magassága fölé szökik-e, vagy pedig a terep alatt marad.

Ez utóbbi esetben a szükséges kutálvány és szivattyúról a vasutársaság gondoskodik.

3. A furás mélységére egyébiránt mérvadó, hogy az ártézi kut (mélykut) vízbősége per centként legalább 5 (öt) liter legyen.

4. Ha valamely kut furása eredménytelen maradna, amennyiben a fent közölt 5 liter per centi hozzáfolyás még 250 méter mélységben sem érne ki, vállalkozó a beépített csöveket kiszedheti és másutt használhatja föl, a felmerült költségeiért azonban a vasutársaságtól semmi nemű megtérítésre igényt nem tarthat, ellenben ha valamely kútjánál még az első 100 méteren belül a fent kikötött vízbőség elérték, úgy vállalkozó a teljesítmény után érdembe hozott összegben fölül 100 korona jutalomra (praemium) tarthat igényt.

5. Az ajánlatban számmal és szóval kiteendő a létesített ártézi kútért folyóméterenként járó egységár, még pedig külön az első 100 méterre és külön a 100 méteren túli mélységre.

6. Minden ártézi kut sikeres befejezése után az érdembe hozott összeg a vasutársaság ellenőrző közlegével eszközölt mérésnek alapján kiállított számla benyújtása után fog kifizettetni, megjegyeztetve, hogy a számításba hozandó mélység a furás helyének földszintjétől méretik.

7. A zárt ajánlatok »Ajánlat ártézi kutak létesítésére« felirással legkésőbb **f. é. szeptember hó 15-iki déli 12 óráig** alulírott vasut üzletigazgatóságához 100, azaz egyszáz korona bántópenz kíséretében benyújtandó.

Ezen bántópenz a munkálatot elnyert vállalkozó által a munka megkezdésekor azonnal, vagy pedig a számla összegéből eszközölt 15%-os levonások után 400 koronára lesz kiegészítendő, a mely összeg az elvállalt munkák létesítésének biztosítékául kezelteik.

8. Ajánlattevő az ajánlatában megemlíteni tartozik, hogy az itt felsorolt feltételeket elfogadja.

9. A munkálatot elnyert vállalkozó személyzete, szerszámai és eszközei a torontái h. é. vasutak vonalain díjmentes szállításban részesülnek.

Nagy Beeskerek, 1900. augusztus 23.

(31)

Az üzletigazgatóság.

Meghívó.

A »Nagybeeskerei Kerékpár-Egylet« ez évi rendes és tisztújító

közegyülését

1900. évi szeptember hó 1-én este 8 órakor tartja meg a kaszinó helyiségében, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak, azzal, hogy tekintet nélkül a megjelentekre, határozat fog hozatni.

Nagybeeskereken, 1900. augusztus hó 24-én.

Bakalovich Plató, Kereszties Aladár,
titkár. elnök.

Tárgyszorozat:

1. Választmányi jelentés a lefolyt évről.
2. Számvizsgáló bizottság jelentése a a folyó évi költségvetés megállapítása.
3. Elnök, alelnök, titkár, pénztárnok, főkapitány, kapitány és háznagy, 6 választmány és 2 póttag megválasztása.
4. Egy 2 tagból álló számvizsgáló bizottság választása.
5. A választmány vagy az egyleti tagok esetleges indítványainak tárgyalása. 742-33

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános tárgyalást hirdet Arad állomáson létesítendő földmunkákra.

A tervek, a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint az általános és részletes feltételek Aradon a magy. kir. államvasutak üzletvezetősége pályafentartási osztályában a hivatalos órában megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1900 évi augusztus hó 30-án déli 12 óráig kell benyújtani alulírott üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokkal egy koronás, az ajánlat mellékleteit ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani:

»Ajánlat az Arad állomáson létesítendő földmunkákról.«

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1900. évi augusztus hó 29-én déli 12 óráig 500, azaz ötszáz korona bántópenzt kell a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségnek gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni. A bántópenzről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bántópenzek térti vevényvel adandók fel.

Arad, 1900. aug. hó 16-án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomást nem díjaztatik.)

22488/I. 1900. sz.

Magy. kir. államvasutak.

Üzletvezetőség Arad.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak szentesi állomáson levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatú pályázat hirdetettik.

A bérlet 1900. évi november hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1903. évi október hó 31-ig.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és »Ajánlat a szentesi pályavendéglő bérletére« felirattal borítékba zárt ajánlatok lepecsételve 1900. évi szeptember hó 15-én déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség általános (I.) osztályánál nyújthatók be.

Bántópenz fejében 100, azaz egyszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban legkésőbb f. évi szeptember hó 14-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Arad, 1900. évi augusztus 19-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)